

Ova lekcija sadrži neke osnovne informacije o lažnim vestima i kako ih prepoznati, kao i dodatne izvore i linkove na tu temu.

„Lažne vesti“ su one vesti koje su neistinite: sama priča je izmišljena, bez proverenih činjenica, izvora ili citata.

Ponekad te priče mogu biti propaganda koja je namerno osmišljena da dovede čitaoca u zabludu, ili može biti osmišljena kao „klikbejt“ napisan zarad ekonomske koristi (autor profitira na broju ljudi koji kliknu na priču).

Poslednjih godina lažne vesti šire se putem društvenih mreža, delom i zbog toga što se tako lako i brzo dele na internetu.

HOW TO SPOT FAKE NEWS

CONSIDER THE SOURCE

Click away from the story to investigate the site, its mission and its contact info.

CHECK THE AUTHOR

Do a quick search on the author. Are they credible? Are they real?

CHECK THE DATE

Reposting old news stories doesn't mean they're relevant to current events.

CHECK YOUR BIASES

Consider if your own beliefs could affect your judgement.

READ BEYOND

Headlines can be outrageous in an effort to get clicks. What's the whole story?

SUPPORTING SOURCES?

Click on those links. Determine if the info given actually supports the story.

IS IT A JOKE?

If it is too outlandish, it might be satire. Research the site and author to be sure.

ASK THE EXPERTS

Ask a librarian, or consult a fact-checking site.

Univerzum lažnih vesti mnogo je veći od prostih netačnih vesti. Neke priče možda imaju zrno istine, ali ne daju nikakav kontekst ili detalje koji bi ih potkrepili, tako da je moguće da one ne sadrže nikakve proverene ili proverljive činjenice ili izvore.

Source : IFLA / Uni of Missouri

Dodatni izvori

- 1 Spisak **sajtova lažnih vesti** na Vikipediji, od kojih većina proizvodi lažne političke vesti
- 2 **Fact v. Fiction – Fake News**: koristan vebsajt koji sadrži primere lažnih vesti, kvizove i onlajn igrice za vežbanje u identifikovanju i prepoznavanju lažnih vesti
- 3 Još jedan izvor članaka o lažnim vestima možete pronaći na sajtu **Columbia Journalism Review (CJR)**
- 4 Koristan sajt o **identifikovanju izvora lažnih vesti**
- 5 **NewsGuard** - dobro održavan sajt o lažnim vestima (fokusirane na SAD)
- 6 U knjizi *Finding Reliable Information Online: Adventures of an Information Sleuth* (Lanham, MD: Rowman & Littlefield, 2015) Stebings nudi zanimljivu knjigu u kojoj svako poglavlje predstavlja primer jedne onlajn potrage za informacijama, od pitanja da li je crno vino dobro za zdravlje do mesta gde se ide na odmor. Ona prati **pretraživače** kao što je Google i specijalizovane sajtove i traži izvore i korene informacija kako bi pokazala koji su dobri i **pouzdati izvori**.
- 7 **Balkanski** veb-sajtovi i inicijative za suzbijanje i razotkrivanje **lažnih vesti**:

fakenews.rs

raskrinkavanje.ba

raskrikavanje.rs

istinomer.rs